

Polní řepařské dny 2016

Cukrová řepa zaznamenala na našich polích v letošním roce mírné meziroční rozšíření výměry z loňských 57,7 tis. ha na přibližně 60 tis. ha. Plochu pěstování cukrovky v minulých letech po současnost uvádí obr. 1. Kolem roku 2020 by se podle předpovědí na našich polích mohlo pěstovat zhruba 63 tis. ha cukrové řepy.

Množství cenných informací o pěstování cukrovky zaznělo na seminářích spojených s prohlídkou polních pokusů, které proběhly na lokalitách Straškov, Vyšehořovice, Bezno, Sloveč, Všestary a Bylany. Akce uspořádala Řepařská komise Tereos TTD, a. s., spolu se Svazem pěstitelů cukrovky Čech a Řepařským institutem, spol. s r. o.

Letos pěkné porosty

Podle slov Ing. Karla Chalupného, agronomického ředitele společnosti Tereos TTD, a. s., pěstitelů v Čechách meziročně navýšili plochy cukrovky o více než 1 500 ha. V loňském roce zde pěstitelé sklídili cukrovku z výměry 33 500 ha. Letos tato okopanina v Čechách zaujímá 35 020 ha a počítá se s dalším rozšířením na zhruba 37 tis. ha.

Ing. Chalupný připomněl, že v tomto roce jarní práce v rajonu Tereos TTD postupovaly rychle, polovinu ploch řepaři zaseli do 28. března a 8. dubna již měli hotovo. Po zasetí rostliny velmi rychle vzešly. Přesévalo se kvůli špatnému vzejití nebo poškození porostů mrazíky, případně škůdci, pouze asi 150 ha.

Pro pěstitele lepší podmínky

Společnost Tereos TTD připravuje nové smluvní podmínky s řadou změn pro pěstitelů, pro rok 2017 cukrovary zaručují minimální cenu řepy 700 Kč.t⁻¹. Ta bude stejná pro cukrovku smluvní i nadsmluvní. Základní cenu ještě navýší doplatky, které se vypočítávají podle složitějšího vzorce. Ve prospěch pěstitelů se například mění příplatek za cukernatost.

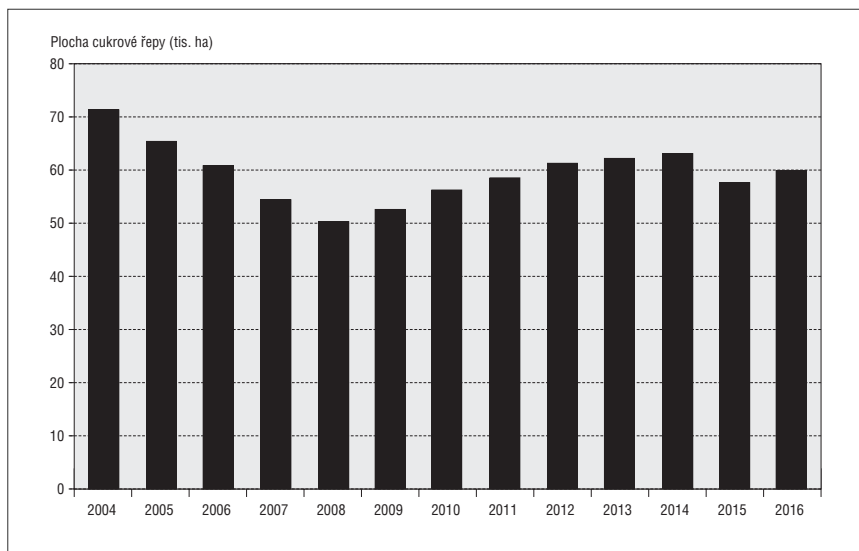
Další kladnou změnu při výkupu řepných bulev představuje takzvaný paušální seřez, kdy se bude vykupovat řepa neseřáznutá, jen s odstraněným chrástem. Tím se zvýší výnosy cukrovky, ale mírně klesne technologická jakost. K dalším výhodám pro pěstitelů patří možnost odkupu části nároku cukrovarnických řízků ve formě pelet. Mění se metodika prací zkoušky.

Snížit náklady pěstování

Ředitel Svazu pěstitelů cukrovky Čech Ing. Jan Křováček, Ph. D., upozornil na potřebu snížit náklady při pěstování řepy. Mezi jednotlivými evropskými zeměmi se výše nákladů odlišuje. V Německu a ve Francii se daří vypěstovat hektar cukrové řepy za 1 800 až 2 300 eur, zatímco v Polsku jen za 1 500 až 1 600 eur. Můžeme si spočítat, že pěstování cukrovky v Polsku je ziskové už při výnosech 55 až 60 t.ha⁻¹ při 16% cukernatosti.

Nepříznivou pro naše pěstitelů cukrové řepy ale nadále zůstává nízká cena cukru v Evropské unii. Ačkoli zásoby cukru

Obr. 1. Vývoj výměry cukrové řepy v České republice

Obr. 2. Koncem května vypadaly porosty cukrovky velmi dobře

Obr. 1. Účastníci polního dne v Bezně se seznamují s pokusy za odborného výkladu Ing. Jaromíra Chocholy, CSc.

v Evropě nejsou nijak vysoké, nepředpokládá se podstatné zvýšení cen cukru.

V zemích EU se čeká snížení plochy pěstování cukrové řepy ze současných 1,6 na 1,4 mil. ha. Pěstitelům cukrovky by ale v příštích letech měly vzrůst výnosy nad 80 t.ha⁻¹. Na menší ploše by se tedy mělo vyprodukovat více cukru. U spotřeby cukru se však v Evropské unii očekává mírný pokles.

Rozsáhlé pokusy

Pokusy Řepařské komise představil Ing. Jaromír Chochola, CSc., z Řepařského institutu, spol. s r. o. Na šesti pokusných stanovištích se ověřuje dvanáct herbicidních kombinací a jedenáct fungicidních. Nadto se porovnávají různé varianty hnojení dusíkem, šámou, sírou a listovými hnojivy. V pokusech se sleduje vliv délky vegetační doby na výnosy cukrovky a porovnává se různý seřez bulev při sklizni. Na pokusných lokalitách se ověřuje 27 odrůd cukrové řepy.

Co se týče dusíkatého hnojení, Ing. Chochola vysvětlil, že se při posledních teplých zimách obsah dusíku se v půdní zásobě pohyboval na vysoké úrovni. Loni jako nejlepší v pokusech vyšla varianta bez dusíkatého hnojení. V letošním roce naopak vychází, že by bylo potřeba cukrovku hnojit 90–100 kg.ha⁻¹ dusíku.

Plevelé pěstitele potrápily

Ing. Chochola se ve své přednášce mimo jiné věnoval problematice odplevelení porostů řepy. Připomněl, že letos na jaře za sucha příliš nezabíraly půdní herbicidy proti plevelům a bylo potřeba herbicidní ochranu opakovat.

Mnozí pěstitelé bojovali s výdřelem řepky. Podle názoru Ing. Chocholy by bylo ideální pěstovat odděleně řepu a řepku,

ve dvou osevních postupech. Cukrovou řepu by měli pěstitelé na svá pole zařazovat jednou za čtyři roky a střídát ji s obilninami.

V herbicidní ochraně nově

V herbicidní ochraně se v pokusech ověřují některé novinky, např. herbicid Command 36 CS s účinnou látkou clomazone nebo Safari Duo Active. Při použití levného Commandu 36 CS letos došlo jen k malému prožloutnutí rostlin cukrovky a selektivita byla dobrá. Použití levnějších herbicidů by pěstování zefektivnilo.

V době před uzavřením řádků cukrovky nastává čas pro aplikaci listových hnojiv. Foliární aplikace fungují někde více, jinde méně nebo vůbec. Ing. Chochola vysvětlil, že listová hnojiva vždy dobře působí na alkalických půdách se sníženou dostupností boru a manganu. V průměru šesti lokalit listová hnojiva navyšovala výnos cukrové řepy o 2–3 %. V některých lokalitách se ale výnos zvýšil až o 10 %.

Střídání fungicidů

Pěstitelé by neměli podcenit ošetření porostů cukrovky proti houbovým chorobám. Je však potřeba střídání fungicidní přípravky s různými účinnými látkami kvůli možnému vzniku rezistence. K fungicidům se vyplácí přidávat i další prostředky, například dobrou službu udělají přípravky obsahující měď.

V loňském roce, kdy na našem území panovalo sucho, byl přínos fungicidních ošetření menší. Loni na ochranu porostů postačil jeden fungicidní postřik. Výnosy cukrové řepy se po fungicidních aplikacích zvyšovaly o méně než 5 %. V jiných letech ale ošetření fungicidy navyšovala výnosy cukrovky i o 10–20 %.

Hana Honsová, ČZU v Praze